

Д.В. ШВЕЦЬ, магістрант, Т.П. ЯРОШ, канд. техн. наук, доц.
Криворізький національний університет

ШЛЯХИ ЗНИЖЕННЯ ВПЛИВУ АГЛОМЕРАЦІЙНОГО ВИРОБНИЦТВА НА НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ

Агломерація є важливою складовою металургійної промисловості, однак цей процес супроводжується викидами, які значною мірою погіршують повітряний простір довкілля. Зі звіту Державної служби з нагляду за охороною природного середовища України за 2020 рік відомо, що частка викидів забруднюючих речовин в атмосферу від металургійної промисловості, включаючи агломерацію, була на рівні 16,7% від загального об'єму, що становило 201,6 тис. т [1].

Останніми роками в Україні спостерігається зменшення забруднення повітря пиловими частками розміром 2,5 мкм. Так, станом на 2020 рік концентрація пилу в атмосфері становила 19 мкг/м³ проти 23 мкг/м³ у 2010 році [2]. Проте в областях з розвинутою важкою промисловістю ця проблема і на сьогодні залишається актуальною.

Вирішення даної проблеми полягає в двох тісно пов'язаних між собою напрямках. Перший напрям має на меті створення нових видів газоочисного і пиловловлюючого обладнання та розробку способів і заходів інтенсифікації процесів вловлювання забруднюючих речовин, що утворюються при агломерації залізовмісних матеріалів. Другий напрям стосується розробки нових та удосконалення існуючих технологічних процесів, схем, виробничих ланок і раціонального використання енергоресурсів у поєднанні з максимальним використанням залізовмісних залишків виробничого циклу.

Як приклад ефективної роботи підприємств України в напрямку удосконалення газоочисного обладнання та застосування заходів інтенсифікації процесів вловлювання забруднюючих речовин можна привести досвід аглофабрики підприємства ПАТ «ПівдГЗК». До 2017 року шкідливі викиди в атмосферу від агловиробництва становили 2862,250 т/рік, що значною мірою перевищувало допустимі технологічні нормативи, затверджені Наказом Мінприроди України від 21.12.2012р. № 671 [1]. З метою зменшення кількості пилових викидів був створений проєкт, за яким передбачалось додатково до кожної системи газоочистки від зон спікання підключити вузли аспірації від зон розвантаження агломерату та бункерів повернення, з додатковим монтажем рукавних фільтрів. Проведена після реконструкції системи газоочищення оцінка впливу на навколишнє середовище показала, що викиди забруднюючих речовин в атмосферу по пилу були на рівні 162,449 т/рік. Тобто кількість викидів зменшилася майже в 18 разів, що свідчить про ефективність прийнятих заходів.

Реалізація напрямку з удосконалення існуючих технологічних процесів знайшла відображення в експериментах, які з 2019 року проводить підприємство ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг», щодо використання зв'язуючих добавок при виготовленні агломерату. У ході практичного використання зв'язуючих полімерних добавок було досягнуто зниження пилових викидів на 11,39%, при цьому зафіксовано зменшення в шихті вмісту фракцій 0-3 і 5-3 мм, що у свою чергу покращило газопроникність шару агломераційної шихти та збільшило продуктивність агломераційних машин на 6%. Таким чином, інноваційний підхід ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» не лише зменшив екологічний вплив, але й забезпечив економічну вигоду, підтверджуючи ефективність інтеграції екологічних стандартів у промислове виробництво.

Наведені результати свідчать про важливість постійного вдосконалення виробничих процесів для досягнення сталого розвитку та забезпечення екологічної безпеки металургійних технологій.

Список літератури

1. Національна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Україні у 2020 році: електрон. версія. URL: [<https://mepr.gov.ua/wp-content/uploads/2022/10/Natsionalna-Dopovid-2020-2.pdf>].
2. Вплив на здоров'я та соціальні витрати, пов'язані із забрудненням повітря у великих містах України: електрон. версія. URL: [<https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2023-03/Health%20impacts%20and%20social%20costs%20associated%20with%20air%20pollution%20in%20larger%20urban%20areas%20of%20Ukraine%20%28UA%29.pdf>].